

NAS GLAS

P.n. licejska knjižnica,
realna gimnazija Ljubljana

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
:: za Slovenijo v Ljubljani. ::**

Cena posamezne štev. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica štev. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednico.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Kongres drž. nameščencev v Ljubljani.

V zadnji številki »N. Gl.« smo priobčili dnevni red skupščine Glav. Saveza, ki bo zborovala 19. t. m. v Ljubljani. Ker je potrebno, da ostane dnevni red te skupščine vsem udeležencem v spominu, ga danes z vsemi podrobnostmi ponovno objavljamo. Vse prireditve, ki so v zvezi s skupščino Gl. Saveza, — na kratko jih bomo nazivljali **Kongres drž. nameščencev v Ljubljani** — se bodo vršile v dvorani društva »Kazino«.

1.) V nedeljo, 19. aprila 1925 ob 9. uri dopoldne:

IV. REDNA LETNA SKUPŠČINA GLAV. SAVEZA

z dnevnim redom:

a) Poročilo upravnega in nadzornega odbora;

b) Poročilo o izplačilu dolgovane razlike na službenih prejemkih za čas od 1. oktobra 1923 do 1. maja 1924;

c) poročilo o stanovanjskem vprašanju;

č) Poročilo o izpremembi zakona o civ. drž. uradnikih in uredbe o razvrstitvi;

d) Določitev članarine;

e) Volitev članov upravnega in nadzornega odbora ter

f) Predlogi in vprašanja.

2.) Po možnosti isti dan (19. IV.) ob 3. uri popoldne zborovanja raznih

CENTRALNO UDRUŽENIH ORGANIZACIJ.

3.) Ob 8. uri zvečer isti dan v dvorani društva »Kazino«

KOMERS

na čast gostom.

4.) Naslednji dan, v ponedeljek, 20. aprila ob 10. uri dopoldne letna skupščina

POKRAJINSKE ZVEZE ZA SRBIJO, ČRNO GORO IN VOJVODINO.

5.) popoldne ob 3. uri pa skupščina

NARODNE ZVEZE DUŠEVNIH DELAVCEV (Narodni Savez umnih radenika).

Da pa bi se izčrpaval dnevni red skupščine Gl. Saveza čim najpravičneje brez nepotrebne izgube časa, nam je treba opozoriti na določbo čl. 18 statuta, ki veli:

„Skupščin, tako rednih kot izrednih, se imajo pravico udeleževati vsi člani pokrajinskih zvez, oziroma strokovnih or-

ganizacij, ki so članice Glavnega Saveza. Glasovalno pravico pa imajo samo delegati pokrajinskih zvez oziroma strokovnih organizacij. Delegete določajo uprave pokrajinskih zvez oziroma strok. organizacij, in sicer po enega za vsakih 400 članov. Če se prijavljeni delegat ne more udeležiti skupščine, ga more zastopati drugi, vendar pa sme vsak tak zastopnik imeti največ 5 pooblastil za zastopstvo zadržanih delegatov.“

6.) V torek 21. aprila zjutraj skupni izlet na Bled. (Podrobnosti v prihodnji številki.)

O. Z. je nominirala Gl. Savezu na seji 6 t. m. deset delegatov, ki jo bodo zastopali na skupščini Gl. Saveza.

Ti gospodje so: dvorni svetnik dr. Josip Ferjančič, rač. ravnatelj v p. Anton Svetek, fin. tajnik dr. Fran Stegenšek, nadgeometer Vladimir Vrtil, šef oddeljenja tobačne tovarne Fran Golob, okr. tajnik Ignacij Rus, poštni urad-ravnatelj Anton Wolf, okr. gozdar A. Rihteršič (Celje), pisarn. predstojnik Rajko Stojec in za lokalne organizacije prof. dr. I. Rajh (Celje).

Kot podpredsednik uprave Gl. Saveza bo po statutih zastopal O. Z. njen predsednik davč. nadupravitelj v p. Maks Lilleg.

Vsi navedeni gospodje bodo na skupščini fungirali kot pooblašeni predstavniki Osr. Zveze ter ščitili samo načelne in splošne interese aktivnega in upokojenega drž. nameščenstva. Imeli bodo pravico glasovanja in stavljanja predlogov.

Vsi ostali udeleženci pa bodo lahko posegali v debato, ki se bo razvila po posameznih referatih.

ODSEKI.

Da se delo za prireditve kongresa smoteno razdeli in da priprave ne bodo slonele samo na par gospodih, je O. Z. določila pripravljalni odbor s posameznimi odseki, ki bodo morali prevzeti vso moralno odgovornost za brezhibni potek kongresa. Ti odseki bodo v medsebojnem sporazumu delovali vse dni kongresa ter ostanejo do 22. aprila v permanenti. V glavnem (prireditvenem) odseku, ki prevzame interni aranžman kongresa in ki bo dajal v informacijski pisarni vsa potrebna pojasnila, so gospodje: Maks Lilleg, Ignacij Rus, Joško Beguš, Fran Lavrič, Rudolf Bischof, Rudolf Dostal, Mirko Matjašič, Josip Pirc in Stanko Mašič. Predsednik tega odsega je Maks Lilleg.

Naprošene so tem potom vse strokovne organizacije, da nominirajo Osr. Zvezi še druge gospode, ki bi bili pripravljeni pri tem odseku sodelovati.

V izletnem odseku so gospodje: vladni svetnik dr. Rudolf Andrejka, šef oddeljenja Fran Golob, strok. učitelj Rudolf Dostal in nadgeometer Stanko Brinšek. Ta odsek, čigar predsednik je g. dr. R. Andrejka, pripravi vse potrebno za izlet na Bled (21. IV.) ter mu bo šla na roko tudi »Zveza za tujski promet«.

Program izleta je za sedaj zamišljen tako, da se izletniki razdele v dve skupini. Ena bi izstopila v Blejski Dobravi ter jo mahnila peš skozi Vintgar na Bled, druga skupina pa se vozi z vlakom do Lesc in od tod z vozovi do Bleda. Izlet na Bled se vrši ob vsakem vremenu, odpadla pa bi za slučaj neugodnega vremena peš-tura skozi Vintgar.

V zdravilišču Toplice bi bil ob 2. uri popoldne prirejen skupni obed, ki ne bi presegal cene 30 Din za osebo. (Podrobnosti v prihodnji številki!) Apeliramo na drž. nameščence oziroma na dotični dve lokalni organizaciji v Kranju in Radovljici, da izletnike na kolodvorih pozdravijo, ako se po svojih članih izleta ne bi mogli udeležiti.

Osr. Zveza se bo obrnila do obeh gospodov velikih županov s prošnjo, da izposlušeta pri podrejenih oblastvih in uradih vsem drž. nameščencem, ki se udeležijo izleta na Bled, dvodnevni (20. in 21. IV.) dopust.

Vodstvo nastanitvenega odseka je prevzel rač. nadsvetnik g. Mirko Česnik, ki si bo sam izbral potrebne pomočnike. Že tu pa prosimo vse tovariše, da postrežejo temu odseku s privatnimi prenočišči, ki se bodo rezervirala za slučaj, ako ne bi mogli ljubljanski hoteli spraviti pod streho vseh udeležencev kongresa.

Tiskovnemu odseku predseduje g. Joža Bekš, ostali člani so gg. dr. R. Andrejka, urednik »N. Gl.« Anton Adamič in Joško Beguš. Ker je sklenjeno, da izide 17. t. m. posebna številka »Našega Glasa« v pomnoženi slavnostni izdaji, prosimo vse gg. sotrudnike, da prispevajo s primernimi doneski. Rokopisi morajo biti v rokah Jož. Bekša, Dalmatinova ul. 3/III. najkasneje 14. t. m.

Brez odloga naj javijo udeleženci kongresa oziroma lokalne organizacije, kjer pač obstoje, imena tovarišev, ki se udeležijo

1) komerza (g. Lilleg-u, Slomškova ul. št. 14).

2) izleta na Bled (g. vlad. svet. dr. Rudolfu Andrejki, Bleiweisova cesta).

Opozarjamo, da so te prijave, ki jih morata dotična dva odseka prejeti na kazneje 17. t. m., **obvezne**. Pozneje došle prijave se bodo uvaževale samo po možnosti in odseka ne moreta prevzeti za nje nobene odgovornosti ali jamstva.

Pristop h komerzu imajo aktivni in upokojeni drž. nameščenci obeh spolov in bi nas veselilo, ako bi se prijavilo zanj tudi primerno število dam. Isto velja za izlet. Vse nadaljnje podrobnosti in še potrebna pojasnila se poizvedo v informacijski pisarni prireditvenega odseka (davčni urad za okolico, justična palača, pritličje, soba št. 7) v dneh 17.—20. IV. od 4.—6. ure popoldne.

Vsi upokojeni, posebno oni iz Maribora, naj vzemo na znanje, da bo zahtevala O. Z. od Gl. Saveza, da spravi na dnevni red skupščine tudi vprašanje naših kronskih upokojencev in vse ostale zahteve, ki so v posrednji ali neposrednji zvezi z izboljšanjem gnotnega stanja naših penzionistov.

Udeležimo se kongresa v čim najimpozantnejšem številu, strnimo svoje vrste s krepko in enotno voljo in polovica uspeha bo dosežena!

OSREDNJA ZVEZA JAVNIH NAMEŠČENCEV IN UPOKOJENCEV ZA SLOVENIJO.

V Ljubljani, 7. aprila 1925.

Maks Lilleg,
t. č. predsednik.

Joža Bekš,
t. č. tajnik.

T. G. Masaryk.

7. III. 1850 — 7. III. 1925.

(Konec.)

Kdor posmatra organizacije naše družbe s kritičnimi mislimi, bo kmalu spoznal, da dela Marx kapitalistom tudi s tem krivico, da je edino njihov protivnik. Ne, oni, ki v resnici delajo, vzdržujejo celo legijo parazitov, ne le v različnih pisarnah državne uprave, temveč tudi v armadi in v cerkvi, na katedrih in v redakcijah, v privatni trgovini in v privatnih podjetjih — vsepovsod.

Kakor na Angleškem in v Ameriki tako stremi tudi pri nas vsakdo po tem, da bi postal bogat. Če se mu to posreči, tedaj čepi naš Nabob na svoji vreči denarja. Anglež in Amerikanec uporabljata svoj denar mnogo bolj liberalno in generozno, kakor kažejo mnoge univerzitetne ustanove itd. Ako kdo pri nas daruje par forintov, tedaj zahteva za to stalen narodni oltar v časopisju in ga tudi ima...

Delo niso le takozvana velika dejanja, delo je tudi ono, ki prinaša žulje; dela ne izvršujejo le junaki, temveč tudi mali in bedni ljudje, o katerih nam zgodovina ničesar ne pripoveduje; delo ni le to, da se žrtvuje življenje v bojnem metazu, na katero ne gledajo le sodobniki z občudovanjem, temveč tudi zanamci, delo je predvsem to, da žrtvujemo svojemu bližnjemu svoje moči, da mu jih žrtvujemo v vztrajnem delu. Proti staremu režimu aristokratskega sporta v filozofiji, umetnosti, politiki, morali in veri — vstaja nova doba demokratičnega, podrobnega dela.

Prodreti moramo skozi tajinstveni zastor sedanjosti, spoznati moramo življenje sedanosti in njegove prave pogoje in iz tega spoznanja, ki mora biti seveda izpopolnjeno s spoznanjem zgodovine, moramo pogumno gledati v bodočnost.

Ta zahteva ne velja le za politično naziranje, temveč je splošna in mora določevati vse naše dejanje in nehanje. To je filozofični temelj onega, kar lahko imenujemo realizem... Na kratko se formulira lahko glavno pravilo sledeče: spoznavaj vedno in povsod stvari in njihovo jedro. Razvoj ni najbolj glavna zadeva za duh, temveč stvari same, in razume se, da spada k njihovu bistvu tudi razvoj, ali spoznanje in pozornost ne smeta obtižati na zgodovinskem razvoju. Prevladovanje historizma ima lahko na značaj človeka neugoden vpliv — neodločnost in oklevanje v življenjskih nujnostih; človek se izgubi v predstavah o toku in neprestani menjavi...

Realizem naj nastopi proti historizmu, proti pretiranemu historizmu. Stvari ne zgodovina, stvari ne razvoj, to je geslo realizma, kakor ga razumem jaz. V tem ni le nacionalno spoznanje, temveč tudi filozofično spoznanje in filozofična metoda...

Realizem je slovanska samoobtožba o skupni krivdi in o skupnih napakah, protest proti mrtvi in živi lažnivosti.

V prvi vrsti gre za poglobitev in izpopolnitev literarne, znanstvene in filozofične izobrazbe. Tukaj je glavna naloga za vse misleče ljudi. S protihistorizmom je v zvezi, da nastopa realizem za izpopolnitev znanstvene in filozofične izobrazbe mnogo bolj kakor prejšnji časi in da zahteva v izobrazbi upoštevanje prirodnoznanstva in socialnih ved... V filozofiji se ne opira realizem — in to iz istih vzrokov — le na nemško filozofijo kakor doslej, temveč tudi na filozofijo ostalih narodov, na francosko, angleško, rusko...

Realizem je protest proti monopolu izobrazbe, realizem hoče znanstveno in filozofično izobrazbo socializirati.

Iz tega izvira tudi politični realistični program — predvsem izdatne socialne reforme, kulturno delo, notranja politika. Socializacija češke politike je konsekvantno nadaljevanje idej preporeda. Humaniteta pomenja danes, da delamo za one, katere smo doslej izključevali iz kulturnega dela, da jim damo samo nekaj pravic, to je premalo — misliti, delati moramo z njimi, za nje... Socialno vprašanje je predvsem tudi češko vprašanje — narod, ki je iz sebe ustvaril nacionalno cerkev bratstva, narod, ki se priznava k velikim idealom svojih prednikov, ima v rešitvi socialnega vprašanja svojo največjo in najbolj nacionalno nalogo.

V takozvanem ženskem vprašanju ne gre le za ženo, temveč hkratu in v enaki meri tudi za moža... Ne gre za to, da se osvobodi ženo od moža, tudi ne moža od žene, temveč oba je treba osvoboditi, na eni strani od živalskih nagonov, na drugi strani od dekadentske popačenosti.

Ljubezni ne smemo istovetiti s spolnim nagonom. Kajti ljubezen, prava ljubezen ni le skupnost teles, temveč tudi skupnost duš. Gotovo je, da obstoji zakon duš, kakor je to tako lepo izrazila Elizabeta Browningova.

Mnogo bi se lahko govorilo o tej stvari, toda omejiti se hočem le na nekaj besed. Proti mojemu naziranju, katero sem ob neki priliki skiciral, se je dvignil odpor iz takozvanega modernega tabora, da pridigujem askezo, puritanstvo itd. Ne, ne pridigujem ne askeze, ne puritanstva, ne priporočam nasilja nad naravo in telesom, nasprotno, res je pa, da ne razlikujem med dušo in

telesom, kakor dela to dekadenca. Prav odločno obsojam šta dualizem; ne smatram namreč, da je telo bolj nečisto kakor duša.

Le v monogamiji je pravo poročstvo za moč, vitalnost, napredek. Ako ni poedinec, temveč družina pristna družabna enota, tedaj moramo gledati, da očistimo, posvetimo družino. Narod, ki živi poligamično, se še ni prebudil iz spanja, spi npravnstveno in duhovno. Toda s takozvanimi modernimi gesli nam ni pomagano. Nekateri priporočajo predvsem ločitev zakona; ali ločitev zakona ne izboljša stvari. Ako je ločitev potrebna — bodisi cerkvena ali civilna — tedaj je to že hudo. Treba je zato delovati na to, da postanejo ločitve zakonov nepotrebne, ločitev zakona je le simptomatični način zdravljenja, koristi le v danem primeru, ali pravega zla ne odstrani. Svobodno ljubezen pridigujejo: ne! Ljubezen — da! Ne sentimentalna ljubezen, ljubzen iz romanov, temveč ljubezen obeh popolnoma enakovrednih soprogov. Pridigujejo gospodarsko enakovrednost: Ne — ni le gospodarska enakovrednost, temveč celotna etična enakost je temelj npravnstvenega demokratizma...

Vesele velikonočne praznike

želita vsem cenj. naroč.
nikom in sotrudnikom

uprava in uredništvo Našega Glasa.

VESTNIK.

Sprememba v uredništvu. Prosimo vse gg. sotrudnike, da izvolijo pošiljati svoje prispevke za list g. Ant. Adamiču, Bohoričeva ulica št. 12, ki je prevzel uredništvo Našega Glasa. Ostanite zvesti tudi novemu uredniku, pridobivajte novih moči! Koliko sile in energije je latentne v članstvu Osrednje zveze javnih nameščencev in upokojencev! Oblika Našega Glasa, glasila Osrednje zveze vseh in vsakega javnega nameščenca in upokojenca je verna slika njegove moči... Tudi doseženi uspehi so po tem. Zatorej na delo! Zastavite tudi Vi svoje pero, pošljite uredništvu svoje misli in podprite našo borbo za skupnim ciljem. Mogočno naj odmeva Naš Glas! — Uredništvo.

Zahvala. Vsled daljše odsotnosti sem s 1. IV. 1925 odložila uredništvo »Našega Glasa«. Ob tej priliki se iskreno zahvaljujem sotrudnikom, ki so mi za čas mojega uredništva tako nesebično pomagali. — Štebi Alojzija.

Društvo upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani je imelo letošnji redni občni zbor ob obilni udeležbi svojih članov dne 23. marca. Predsedoval mu je rač. ravnatelj v p. g. Anton Svetek. Otvorivši zborovanje se predsednik spominja v letu 1924 umrlih članov. V znak sožalja na izgubi teh tovarišev vstanejo zborovalci s sedežev. V svojem govoru poudarja predsednik med drugim zlasti to, da se je na društvenem sestanku dne 18. febr. t. l. izvolila anketa 5 članov, kojih naloga je, temeljito priučiti določbe Rimskega pakta, nanašajoč se na preskrbo staroupokojencev v nasledstvenih državah, in nasvetovati korake, kojih bi bilo društvu podvzeti na podlagi zadnjih določb v prilog upokojencev v naši državi. Pristavlja, da je zadeva v teku in da je v kratkem pričakovati dotičnega poročila. Omenja, da je letos poteklo pet let društvenega obstoja, ter da je društvo v tej dobi neomajno stalo na braniku pravic državnih upokojencev in varovalo njihove gospodarske interese. Koliko dela je odbor izvršil v zadnjem letu, o tem bo podrobno poročal društveni tajnik g. Šinkovec. Iz njegovega obširnega poročila je posneti, da se je odbor v minulem letu intenzivno bavil zlasti s tremi zadevami, ki tvorijo kardinalne točke njegovega delovnega programa, in ki so: a) Prevedba kronskih pokojnin v dinarsko plačo, b) Zadnja uredba draginskih doklad za upokojence, s katero so bili vsled skrajšanja prejemkov hudo zadeti upokojeni zvaniki in služitelji, c) zopostavljenje upokojencev pri dovolitvi olajšav za državne uslužbence pri voznjah na državnih železnicah. Odbor je v vsakem tem pogledu po-

trebno ukrepal ter odposlal svoje predloge ozir. upravičene pritožbe in prošnje za odpomoč na merodajna višja mesta. Podrobnosti o teh korakih navajati, bi presegalo okvir današnjega poročila. Le eno se ugotavlja, da niti o enem niti o drugem teh predlogov do danes še ni rešitve. Sicer pa je imel odbor v minulem letu dokaj posla s tekočimi agendami. Koncem leta je štelo društvo 117 članov. — Občni zbor je tajnikovo poročilo odobrilo vzel na znanje ter poročevalcu za njegov trud izrekel zahvalo. Sledilo je poročilo blagajnika g. Fr. Zalaznika o računskem sklepu za leto 1924. Tudi to poročilo je občni zbor odobrilo, na predlog pregledovalcev računov, podan po gospej Emil Lehmanovi, votiral odboru absolutorij, ter blagajniku za vestno izvrševanje posla izrekel zahvalo. Določila se je še, kakor doslej, še nadalje, pristopnina na Din 3.— in članarina na mesečno Din 3.—, potem pa izvršila volitev novega odbora za dobo 1925 in 1926. Izvoljeni so bili v odbor: Anton Svetek, rač. ravnatelj v p. kot predsednik, Feliks Nič in Alojzij Podboj, davčna nadupravitelj v p. kot I. ozir. II. podpredsednik, Karel Šinkovec, sodni višji oficijal v p., tajnik Franc Zalaznik, finanč. nadpaznik v p., blagajnik, ter Jernej Kilar, rač. nadsvetnik v p., Martin Majcen, orožn. stražnjošter v p., Ivan Vidmar, pošt. ur. ravnatelj v p., Ivan Počkar, pošt. poduradnik v p., in Valentin Vončina, sodni oficijal v p. Dalje je bilo za drbo enega leta izvoljenih sedem namestnikov in dva pregledovalca računov. Občni zbor je sklenil poslati Njeg. Veličanstvu kralju Aleksandru udanostno izjavo s prošnjo za odpomoč zlasti državnim upokojevcem s kronsko pokojnino. Izjava se je brzojavno poslala na kabinetno pisarno. Ko je še na predlog g. Svetka občni zbor sklenil, darovati društvenemu strokovnemu listu »Naš Glas« za tiskovni sklad Din 100.—, zaključil predsednik dobro vspelo zborovanje.

Memorandum, poslan gospodu ministrskemu predsedniku, vsem gg. ministrom, predsedništvu Narodne skupščine in vsem načelstvom klubov narod. poslancev, se glasi: Nebroj prošnji in memorandumov so že predložili bivši državni uslužbenci, ki so bili upokojeni, predno je stopil v veljavo zakon o civilnih uradnikih itd., da bi se jih vendar enkrat rešilo iz njih skrajno obupnega položaja ter jim pripomoglo do takega materialnega stanja, da bi mogli s svojimi družinami svojemu stanu primerno živeti. Ali do sedaj so ostali vsi naporji brezuspešni. Zadnja regulacija draginskih doklad iz septembra 1924 je prinesla sicer malo poboljšanja, ali samo nekaterim kategorijam, drugim pa celo znižanje njih prejšnjih skupnih prejemkov; vsem tem upokojevcem se je pa istočasno ustavila celotna stanarinska doklada, četudi dotična naredba stanarinske doklade niti ne omenja. Česar pa se izrecno ne razveljavi, ostane po vsakem pravnem naziranju še dalje v polni veljavi. — Memorandum polemizira proti takemu postopanju in nadaljuje oziroma predlaga: 1.) Čl. 239 zakona z dne 31. VII. 1923 naj se spremeni takole: Vse osebe, ki so uživale pokojnino pred objavo tega zakona, dobivajo pokojnino po določilih tega zakona, kakor da bi bile stopile v pokoj po njegovem uveljavljanju. To načelo naj velja za vse upokojece tudi za v bodoče, t. j. po vsaki poznejši ureditvi prejemkov aktivnih drž. nameščencev naj bodo avtomatično deležni nanovo določenih pokojninskih prejemkov tudi upokojeenci, ki so bili upokojeni pred uveljavljanjem novega zakona; 2.) Da se tem upokojevcem od 1. IX. 1924 naprej nakaže zopet in izplača nepravilno ustavljena stanarinska doklada. — **Brzjav** na Njegovo Veličanstvo kralja Aleksandra I. se glasi: Na zboru dne 17. marta o. g. skupljeni člani udruženih državnih umirovljenika u Mariboru u svojim starim danima gonjeni i pritisknuti od bjede i brige za svakdanji kruh, obraćaju se Vašemu Veličanstvu sa molbom, da bi ih vlada Vašeg Veličanstva sa mirovinskim prinađžnostima po novom zakonu izjednačila sa državnim službenicima. Teško je pod vladajućom oskudicom očekivati zadnji dan zemaljskog života. Sve nade umirovljenika skupile su se u osobnosti Vašeg Veličanstva, od kojeg očekivaju spas iz nezasluzene nevolje. — Društvo jugoslovenskih državnih uslužbenecv in upokojevcv v Mariboru je dne 17. marca 1925 poslalo na merodajna mesta sličen memorandum in prav tak brzjav.

K poročilu o občnem zboru društva upokojenih javnih nameščencev naznanjamo, da je prišel na vdanostno izjavo predsedstvu odgovor:

»Njegovo Veličanstvo kralj se srčno zahvaljuje za izjavo vdanosti, poslano v imenu državnih upokojevcv Slovenije, zbranih na občnem zboru v Ljubljani.

Kmetijskim strokovnjakom! Menda ni delovnega sloja v naši državi, ki ne bi trpel radi povojne razdrapanosti in neorijentiranosti. Med vsemi prizadetimi stanovi bo kmetijski uslužbenec pač najbednejši. Industrijski delavci, obrtniki, trgovci in drugi, da celo nam sorodni stanovni so, oklenivši se svojih organizacij, našli kmalu umevanje svojih teženj ter se postavili na dokaj trdna tla. In mi? Uslužbenec kmetijske stroke, stroke, ki je v agrarni državi toli pomembnejša, je ostal osamljen in radi neorganiziranosti tudi nezaščiten. Če se ga vendarle uvažuje in če uživa ugled, potem je pripisati to važnosti njegovega dela; on sam, kot idejni izvršiljoči činitelj, bo dosegel pripadajočo mu pozicijo šele tedaj, ko bo nastopal v strnjelih vrstah, in bo prišel tako tudi do svojih moralnih in gmočnih pravic, ki morajo biti najmanj enake onim drugih stanov. Tovariši kmetijski strokovnjaki! Imamo svojo stanovsko organizacijo: **Društvo kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo** s točasnim sedežem v Mariboru (na vinarski in sodjarski šoli), čegar namen je povzdiga kmetijskega pokuka, gojenje kolegijalnosti med člani, varovanje stanovskih interesov in podpiranje društvenih članov in v posebnih slučajih tudi njih rodbin. Ta organizacija, razširjena leta 1923, je še mlada; ali kati, ki so pognale, so žive in morejo postati važen faktor; ona, dosedaj pogrešana društvena tvorba, ki bo svojim članom skrbna matica. Vsi uradniki kmetijske stroke, ki so absolvirali kako kmetijsko šolo in so v javni ali zasebni službi, spadajo v okrilje svoje stanovske organizacije. Povabljeni so vsi, da se ji pridružijo; naj bi ne bilo niti enega, ki se vabilu ne bi odzval. Kajti čas beži in naše bedno stanje nam govori dovolj jasen memento: Tovariši, organizirajmo se! Naj vzplamti med nami misel za skupnost, eliminirajoč grdi individualizem in malomarnost za skupne interese! Kajti v skupnosti je moč in le skupno bomo mogli kronati naše delo, hotenje naše. — Prijave za pristop k društvu s članarino, ki znaša pro 1925 Din 25.—, sprejema odbor, pri katerem se dobe tudi poštne položnice.

Kateri vdovi gre pokojnina? Beograjska »Politika« z dne 22. marca piše pod naslovom »Prestop v drugo vero in druga zakonska zveza« o pogostem povojnem pojavu v naši državi glede prestopa v drugo vero in o pravnih posledicah tega koraka. Naša ustava priznava svobodo glede veroizpovedanja, a to je nedovoljno za ureditev razmer, ki se tičejo medsebojnih odnosov različnih veroizpovedanj. Manjka nam interkonfesionalni zakon, ki bi reguliral te odnose. Sedaj ima ministristvo vere konkreten primer, glede katerega mora izdati sklep o pravnih posledicah, ako prestopi državni uradnik v drugo vero. O tem konkretnem primeru poroča »Politika« sledeče: »Jovan Petrović, bivši sekretar ministristva za promet, je bil l. 1921. zapustil svojo ženo Dobrilo in dva otroka zaradi Kristine Matičeve, s katero se je l. 1922. poročil in sicer potem, ko je bil prestopil v mohamedansko vero. Po njegovi smrti se je prijavila njegova druga žena tudi z dvema otrokoma za pokojnino. A pokojnino zahteva tudi njegova prva žena z dvema otrokoma. Pravno sta veljavna oba zakona pokojnega Petrovića. Vprašanje je samo, kako se bo razdelila pokojnina. Takšen primer ni predviden z nobenim zakonom in ministristvo za promet mora zahtevati sedaj mišljenje ministristva za vere. Sedaj mora nastati ono, kar je najbolj zanimivo, ker ministristvo za vere nima nobene zakonite baze, da reši vprašanje dvojnega zakona. Pravoslavni trdijo uporno, da pozna državljanski zakonik Srbije samo eno zakonsko zvezo, namreč prvo, in da pozneje sklenjena zakonska zveza ne velja. Mohamedanci pa izjavljajo, da prenehajo s prestopom v njihovo vero vse prejšnje obveze. Zanesljivo je za enkrat le to, da bodo dobivali otroci iz obeh zakonskih zvez penzijo. Sporno je pa, kateri ženi bo priznalo ministristvo pokojnino. Ako bi imel interkonfesionalni zakon, bi bilo vprašanje lahko rešiti, ker bi takšen zakon predvidel vse pravne posledice, ki nastajajo iz medsebojnih odnosov poedinih veroizpovedanj. Kakšen sklep bo izdalo ministristvo za vere, ko bo proučilo to vprašanje, ni znano. Lahko se pa smatra, da bo odločba ministristva presedan in je vsled tega za rešitev povsod največje zanimanje. Med državnimi urad-

niki je mnogo takšnih, ki so postopali prav tako, kakor je bil postopal rajni Petrović in zato mora nati vlada izhod iz te situacije.

Skupščina Nabavljalne zadruge državnih uslužbenecv v Beogradu je bila v nedeljo 22. marca, Beograjska Nabavljalna zadruga ima 6149 članov. Od tega lepega števila zadrudnikov se je udeležilo skupščine — 166 zadrudnikov. Zadruga izkazuje za l. 1924 dobička Din 108.670. Skupščina je sprejela predlog, da sme Nabavljalna zadruga najeti posojilo pet milijonov dinarjev, da zgradi na zemljišču, katero je dobila brezplačno svoj Zadrudni dom. Po načrtu bo zgradba visoka 24 metrov in široka 23.74 metrov. Zazidal se bo prostor, ki meri 538 kvadratnih metrov. Zgradba bo imela suteran, prizemlje, mezanin in štiri nadstropja s podstrešjem. V prizemlju bo nastanena zadrudna centrala, prodajalna z galerijami, pisarne; v enem delu mezanina bo krojaška delavnica. Zgradba bo imela osem velikih in osem manjših stanovanj, imela bo dvigalo in centralno kurjavo. Z zidanjem se bo pričelo takoj. Zadrudni dom bo v Dečanski ulici. Uprava Nabavljalne zadruge je dogovorno z Mlinarsko zadrugo vodila pogajanja za ustanovitev moderne parne pekarije v Beogradu. Dnevno bi ta pekarija spekla 15 do 20 tisoč kg kruha, a mogla bi speči tudi 40 tisoč kg. Kruh bi bil za 10% cenejši od cene moke v Beogradu. Obe zadruge bi vložili za zgradbo in opremo parne pekarnice 3 milijone dinarjev. Tudi ta predlog uprave je skupščina soglasno sprejela.

Važna odločba državnega Sveta. Državni svet je s sklepom z dne 18. oktobra 1924 št. 2947 rešil administrativni spor med privatnih tožnikom in ministristvom pravde. Tožnik je bil upokojen potem, ko je bil postal novi zakon o državnih uslužbenicah že pravomočen in sicer 29. de-

Vabilo.

Hranilni in posojilni konzorcij v Ljubljani, Kreditna zadruga javnih nameščencev,

naznanja vsem svojim članom, da se vrši v soboto, dne 25. aprila 1925 ob 7. zvečer v restavraciji pri »Starem Rimljanu« na Rimski cesti

redni občni zbor

z nastopnim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika o lanskem rednem zborovanju.
2. Poročilo o poslovanju in računskem sklepu za upravno leto 1924.
3. Poročilo o izvršeni obligatorični reviziji v smislu zakona z dne 10. junija 1903, d. z. št. 133.
4. Poročilo nadzorovalnega sveta.
5. Predlog proračuna.
6. Sprememba pravil.
7. Določitev obrestne mere za posojila in hranilne vloge ter odpovedne dobe za slednje.
8. Določba glede plodonosnega nalaganja razpoložljivega denarja.
9. Določitev največjega števila deležev, ki jih sme pridobiti posamezni zadrudnik.
10. Določitev viška posojil in hranilnih vlog, ki jih sme sprejeti konzorcij.
11. Slučajni predlogi zadrudnikov.
12. Dopolnilne volitve.

Pripomba:

V slučaju nesklepčnosti se vrši eno uro pozneje istotam za rešitev istega dnevnega reda nov občni zbor, ki bo sklepčen brez ozira na število prisotnih zadrudnikov. — Završni račun leži v društveni pisarni, Hušerjeva ulica 7, pritličje, na vpogled ob torkih in petkih od 2. do 3. popoldne.

Odbor.

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK

cembra 1923. l., a pokojnina mu je bila odmerjena po staremu zakonu. Ko je bil dotičnik upokojen, je imel sledečo, priznano službeno dobro: aktivne službe 33 let, 5 mesecev in 19 dni, vojne službe po čl. 282. finančnega zakona za l. 1922/23 pa 2 leti, vsega torej 35 let, 5 mesecev in 19 dni. Državni svet je z zgoraj navedenim sklepom uničil rešitev ministrstva pravde, ki je bilo določilo pokojnino po staremu zakonu. Državni svet je priznal tožniku pokojnino po novem zakonu, čeprav tožnika ni prevedla komisija na novi za-

kon, niti ga ni razvrstila. Ker je s citiranim sklepom državni svet utrdil točno izvršitev določb čl. 239 novega zakona, zato je ta sklep važen za one, ki so že upokojeni ter za one, ki bodo še upokojeni po tem členu.

— **TOVARNA ČEVLJEV PETER KOZINA & KOMP.** izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3.

Edino najboljši pisalni in šivalni stroji

„STOEWEER“

edino pri

LUD. BARAGA,

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6, I.

Specijalna mehanična delavnica za popravilo pisalnih računalnih in drugih tehničnih strojev.

Krojaštvo **Fran Iglič** Krojaštvo
Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.

Idealanje oblek za gospode, otroke in uniforme.
Za dame po najnovejšem modernem kroju.
Lastna zaloga modnega blaga.
— Uradnikom znaten popust.

Za nakup vsakovrstne kuhinjske posode in vsega v železninarsko stroko spadajočega blaga se priporoča firma

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

J. Trpin
najcenejša manufaktura
Maribor
Glavni trg 17.

ALBERT VICEL
trgovina mešanega blaga
(steklene, porcelanate, majolične in emajlove posode)
MARIBOR
Glavni trg 5. Glavni trg 5

Priporoča se
modna trgovina
A. Šinković nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

„Aikadont,“
zobna pasta.

Glavna zaloga drogerija.
Anton Kanc, Ljubljana.
Gostilna pri „Sokolu“

„Pred škofijo“
Pristna dolenski in štajerski vina. Vsak čas gorke in mrzla jedila. — Nizke cene

Na obroke.

manufakturo in konfekcijo perila etc., obleke po mer za gospode in dame iz lastne prvovrstne krojačnice, dobite proti uglednemu odplačevanju na obroke edino le pri trdki

Davorin JOHAN in drugovi
družba z o. z.
MARIBOR, pisarna: Gregorčičeva ul. 1

Priporočase

I. Korenčan

trgovina pletenin, norimberškega in galanterijskega blaga na veliko in malo.

Velika zaloga volne za pletenje jumperjev, nogavic itd.

Cene nizke — postrežba točna.

Ljubljana, Mestni trg 20.

Razširjajte

„Naš Glas“!

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata se pri nabavi sponladanskega in letnega blaga. Vedno v zalogi perje in puh od najcenejše do najfinejše vrste.

Na obroke proti garanciji uradov.

Franjo Majer,

Maribor, Glavni trg 9

Zaloga manufakturnega blaga, sukna in svile.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukance, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Kr. Dvorni dobavitelj

Anton Verbič, Ljubljana

Delikatese

špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Najmodernejša kavarna restavracija in bar

„EMONA“

v palači Ljubljanske kreditne banke

LJUBLJANA

DUNAJSKA C.

Za obličen obisk se priporoča restavracija

JAN FIALA.

POZORI!

Pred nakupom pomladanskega in letnega blaga oglejte si mojo krasno zalogo najnovejšega damskega in moškega blaga za obleke. Samo češki in angleški izdelki. Ker so cene znatno padle, Vas lahko z dobrim blagom poceni postrežem. Se priporoča

JANKO ČEŠNIK

LJUBLJANA, Lingarjeva ulica.

Proti jamstvu prodajam na obroke po navadni ceni!

POZORI!

Modna in športna trgovina za dame in gospode

P. Magdič

LJUBLJANA

nasproti glavne pošte.

Telefon int. 438.

Priporoča se za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin trdka

M. Tičar, Ljubljana.

Za nakup obleke

in perila se priporoča trgovina

J. N. Šoštaric, Maribor

Aleksandrova cesta štev. 13

Trgovina z modnim, manufakturnim, sukninim in platnenim blagom, perilom konfekcijo in pleteninami.

Perje in puh

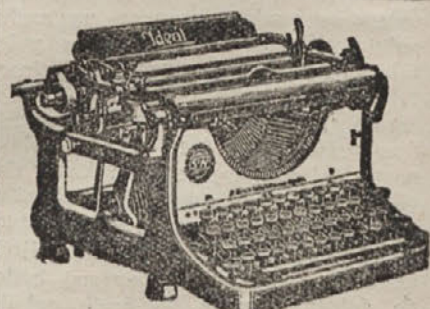
C. J. HAMANN

— Ljubljana, Mestni trg 8. —

Čevlje, nogavice, moške klobuke kupite najceneje pri trdki

Anica Traun
Maribor

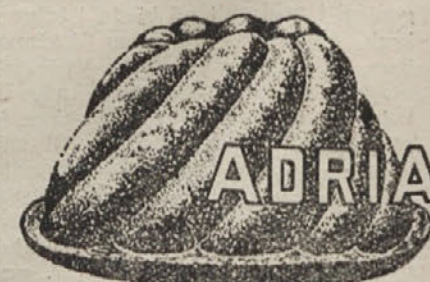
Grajski trg 1. Grajski trg 1.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela C najmodernejša konstrukcija.

The Rex Co

LJUBLJANA, Gradišče številka 10.

Prašek za pecivo
vanilin sladkor